

Promemorian Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden

Dnr Fi2024/01708

Creditsafe i Sverige AB ("Creditsafe") är ett kreditupplysningsföretag i Sverige som är innehavare av ett rikstäckande register och har lång erfarenhet av att hantera kreditupplysningsinformation om såväl företag som privatpersoner.

Creditsafe har följande synpunkter på förslaget i rubricerad promemoria.

Vi är positiva till att det vidtas åtgärder för att stärka konsumentskyddet på kreditmarknaden för att motverka överskuldssättning och osund kreditgivning. Vi delar vidare uppfattningen att det är ett stort problem med avsaknad av måttfull marknadsföring och aggressiv försäljning av konsumentkrediter och att det finns ett behov av att stävja detta genom reglering. Det är därför viktigt att det vidtas åtgärder för att komma till rätta med överskuldssättningen och de faktorer som driver på denna.

Finansdepartementets föreslagna åtgärder i promemorian innehåller enligt oss inte tillräcklig analys av förslagets effekter särskilt vad gäller påverkan på konkurrens och särskilda hänsyn till mindre företag. Att ansöka om banktillstånd är en kostsam och resurskrävande process. Förutom ansökningskostnaden om 1 400 000 kr tillkommer administrativa kostnader för själva tillståndsprocessen. De strängare regler som föreslås, kommer sannolikt att leda till en avreglering av mindre företag till följd av ökade kostnader och byråkrati. En trolig effekt är att vi får en marknad där endast större och mer etablerade företag kan överleva med följden minskad mångfald av produkter och tjänster på marknaden.

Förslaget kommer även att innebära långtgående konsekvenser för företag som inte erbjuder krediter s.k. "låneförmedlare" eller "kreditförmedlare". För dessa företag innebär förslaget att de måste ansöka om tillstånd som bank eller kreditmarknadsföretag, vilket i praktiken innebär att låneförmedlare tvingas bli kreditgivare. Konkurrensen påverkas därmed negativt genom att konsumenternas valmöjligheter begränsas och riskerar att leda till högre lånekostnader om låneförmedlarna försvinner eller blir färre, till konsumenternas

nackdel, stick i stäv med förslagets intentioner. Promemorian saknar ett resonemang kring hur de företag som varken sysslar med inlåning eller utlåning ska kunna fortsätta verka. Med anledning av detta anser vi att en särreglering för låneförmedlare bör utredas. En särreglering bör vidare enligt oss innehålla reglering mot aggressiv marknadsföring och telefonförsäljning som vi instämmer är ett problem idag.

Vi ser vidare en risk att förslaget kan leda till att de aktörer som idag står under tillsyn ersätts av företag som erbjuder samma tjänst men utan att stå under tillsyn genom att exempelvis bli en så kallad "affiliate" eller "white label" i syfte att kringgå att behöva söka svenskt banktillstånd.

Vi anser sammanfattningsvis att det kunde resoneras mer i promemorian kring vilka konsekvenser förslaget ger för konkurrensen på marknaden och konsumentskyddet och alternativa lösningar.

Istället för att i stort sett slå undan benen för en hel bransch anser vi att man kunde övervägt det mindre ingripande alternativet att skärpa tillsynen för att tillse att befintligt regelverk efterlevs. Vissa aktörer tycks aktivt välja att låna ut till personer med låg återbetalningsförmåga, trots att de gjort en kreditprövning hos ett kreditupplysningsföretag. Vår uppfattning är att det inte är förenligt med befintligt regelverk och bör därför beivras genom tillsyn, viten och indragna tillstånd.

I promemorian lyfts det fram att vissa företag använder valet av kreditupplysningsföretag i sin marknadsföring. Vår uppfattning är att det tas kreditupplysningar av dessa företag hos något av de etablerade kreditupplysningsföretagen. Det är inte främst där problemet ligger utan problemet är hur vissa aktörer väljer att agera utifrån informationen med bristande omsorg om konsumenten. Det är också en stor brist att informationen från kreditupplysningsföretagen inte är fullständig vad gäller en sökandes skuldsituation. Den enskilt viktigaste åtgärden för att stärka konsumentskyddet och kampen mot överskuldssättning hade därför, som vi påpekat i remiss till Överskuldssättningsutredningen, varit att införa ett obligatoriskt skuld- och kreditregister. Detta för att alla kreditgivare ska ges förutsättningar att leva upp till kraven om sund kreditgivning genom att få en helhetsbild av sökandens kredit- och skuldsituation. Men också för att en gäldenär ska få en heltäckande bild av sin egen skuldsituation för att veta om det finns utrymme för att ansöka om en kredit. Ett skuld- och kreditregister skulle också underlätta vid tillsyn då det blir ännu mer tydligt om ett företag brustit i sin kreditprövning.

Avslutningsvis, om förslaget skulle drivas igenom i dess nuvarande form är det viktigt att säkerställa att mindre företag ges rimliga förutsättningar att anpassa sin verksamhet till den föreslagna lagändringen och en förlängd omställningstid bör därför övervägas.

Creditsafe i Sverige AB

Henrik Jacobsson

VD

Malin Nordin

Bolagsjurist